

sõnaraamat

korpusõq

lisaq

✓ UMA LEHT
AOLEHT SETOMAA
ILOKIRANDUS

otsiq

Igne allikas: murre.ut.ee (Kristian Kankainen). Lööt 912 kiräkotust

1) Mustjärve veeren eläs terve kopridō pesäkund.

Kaeq

2) Vanaesä Riitsaari Gavril kunagi laulsõ, mõlõmba vanaimä laulsõva.

Kaeq

3) Kunstihuv
Vass'o ollõv h

Kaeq

Kitäq ülesvõtõq hääs!

OAHPA!

Opiq võro kiilt!

LEKSA

NUMRA

FONA

Har'odaq arvõ ja
ao-ülemiisi

Vyrovīšu volūdys tehnolojeja: vareibys i lītuošona

Võro language technology: possibilities and use

Jüvä Sullõv / Sul(I)ev(s) Iva Rēzekne 2022

sti Keele Instituut

Võru sünteeshääle näide

Originaal

Seo um edimäidsi võro puutrihelle näidus.

Hääl: ✓ sulev

Loe

TARTUNLP
NEUROTÖLGE

Sisendkeel:
võro

Väljundkeel:
estti

Täämbä olõmiq tan Latgalimaal, Rezekne liinan ja kõnõlõmiq
vähäkese latgali, võro ja tõisi vähämbide kiili as'ost

113 / 7000

Täna oleme siin Latgalimaal, Rezekne linnas ja räägime pisut
latgali, võru ja teiste väiksemate keelte ajus

VIKIPEEDIÄ
Vaba entsüklopeedia

Pääleht
Arotuslõarö
Mää sünüs
Viimädeeq muutmisõg
Johusinõ artikli
Abi
Tugõminõ

Tööriistakast

Siiäq nütitajaq lingq

Siiäq putvaq muutmisõg

Olõq terveq tulõma
võrokeelitsehe
Vikipeediähe,
vappa entsüklopeediähe!

Loeq Muudaa lätteteksti Nää

aabits aabilts -dsa -tsat¹³, aavilts

kukeaabits kikka-aabits

Sünt
(türik)

Sünt
(miis)

Loba dīna!

Es runuošu angliski, bet muni
sleidi ir latgaliski.

Paļdīs Juram Cybuļam, kas man
paleidzēja ar tulkuojumu
latgalīšu volūdā!

Tereq! Ma kõnõlõ inglüse keelen, a mu
slaidiq ommaq latgali keelen.

I will speak in English but my slides are in Latgalian. Big thanks to
Juris Cybuļs who kindly helped me with Latgalian translation!

Īvods / Alostusōs / Introduction

- Norvegīšu volūdys tehnologs Tronds Trosteruds:

„Ka ir dareišona ar mozom volūdom, navar pasaļaut iz lelūs volūdu tehnologeju pasajāmumim ci firmom. Vīneigais veids mozūs volūdu runuotuojim dabuot vyskaida pajiemīņa volūdu tehnologiskū atspaidu sovai volūdai, ir tū radeit pošim.“

- Norwegian language technologist Trond Trosterud:

"When it comes to small languages, you can't rely on big language technology companies. The only way for speakers of small languages to get any kind of language technologic support for their language is to build it themselves."

- Ite ir puorsavierīns par tū, kai itys ir dorbojīs vyrovīšu volūdys gadinī.
- Here is an overview of how this has worked in the case of Võro.

Īvods / Alostusōs / Introduction

- Mes apsavērsim vyrovīšu volūdys digitalūs resursu i volūdys tehnologeju atteisteibu nu tuos aizviesturis da šudiņdīnys.
- We will look at the development of digital language resources and language technology for Võro from its prehistory to the present day.
- Drupeit tyvāk par pošu svareiguokū vyrovīšu volūdys digitalū īpruovu — vyrovīšu-igauņu-vyrovīšu daslēdzis vuordineicu synaq.org — tuos vareibom i lītuošonu.
- A little more closely on the most important digital application of the Võro language — the Võro-Estonian-Võro online dictionary synaq.org — its possibilities and use.

Drupeit nu (aiz)viesturis / Vähä (inne)aoluku / Some (pre)history

- Pyrmuo mozuo igauņu-vyrovīšu vuordineica 1992
- First small Estonian-Võro dictionary 1992

- Vyru Instituts 1995 / Võro Instituut 1995

- Vyrovīšu-igauņu vuordineicas sastateišonys īsuokšona 1996
- Starting of composing Võro-Estonian dictionary 1996

- Pyrmī Vyrovīšu fonti 2000 / First Võro fonts 2000
Times New Roman Võro, Arial Võro (d’ t’ l’ m’ n’ r’ s’ v’ ...)

Drupeit nu (aiz)viesturis / Vähä (inne)aoluku / Some (pre)history

- Vyrovīšu-igauņu vuordineica 2002
- Võro-Estonian dictionary 2002

härmik	81	häöníg
.härmik, -gu, -kut ¹³ õhuke riie		(<i>kühl</i>) hea küll, hästi; <i>hääd</i>
.härläne, -e, -st ⁵ = härm	[2.]	<i>aigo!</i> head aega!; <i>häää</i> <i>pal-</i>
.härmoonik, -gu, -kut ¹³ = härm-	mul , -i, -it ⁴ = harmoonik	<i>lo</i> hästi (<i>v üpris</i>) palju; <i>häää</i>
[2.] lõõtspill		<i>viiegaq</i> viisakas, (peene)-
.härmäne, -dse, -st ⁷ ämbliku-		tundeline; 2. vara, varandus
vörke täis; härmane		häädkött = hüvväkätt pare-
.härmätämä, -täq, -dä ⁸² här-	matamä	mat kätt
.härmätüs, -e, -t ⁹ härmatis		häädü mä , -däq, - ⁸⁰ = häömä
.härmävtäi, -däjä, -däjät ⁴ =		hävima, kaduma
.härm [2.] ämblik		häädüs , -e, -t ⁹ 1. headus, hea-
.härmavõrk, -võrgo, -.võrko ³⁷		soovlikkus; 2. väärthus, kva-
ämblikuvõrk		liteet
.härrämä, härrädäq, .härrä ⁷⁷ =		häägämä , häägädäq, .häägä ⁷⁷
.hürrämä urisema; sõima-		kiruma
ma; mürisema		hääle tämä , -täq, -dä ⁸² → <i>hel-</i>
.hässä, -, -t ² = hässä k , -gu,		<i>lü andma</i> (<i>vt helü</i>); → kätt
-kut ¹³ aeglane, saamatu ini-		<i>nõstma</i> (<i>vt käsi</i>)
mene, kohmard		hääli ne , -dse, -st ⁵ healoomu-
.hässämä, hässädäq, .hässä ⁷⁷		line
aeglaselt töötama, kohmer-		hääli tsemä , -tsäq e -däq, -dse ⁹⁰
dama		meelitama; vaigistama, ra-
		hustama; silitama
		hääpooli nõ , -dsõ, -st ⁷ = hää-

Drupeit nu (aiz)viesturis / Vähä (inne)aoluku / Some (pre)history

- Vyrovīšu-igauņu vuordineica pyrmū reizi daslēdzē 2004
- Võro-Estonian dictionary first time online 2004

The image shows the front cover of the book "VÕRO-EESTI SYNARAAMAT". The title is printed in white capital letters on a blue background.

VÕRO-EESTI SYNARAAMAT

The logo of the Võro Institute, featuring a stylized tree in the center, surrounded by the words "VÕRO INSTITUUT" in a circular arrangement.

VÕRO-EESTI SYNARAAMAT

ISBN-9985-9386-0-7

Kokko pandnuq: Jüvä Sullõv
HTML: Indrek Zolk

[Edesyna](#) – [Pruuk'misõst](#) – [Synatüübiq](#)

a b d e f g h i j k l m n o p r s t u v õ ä ö ü y

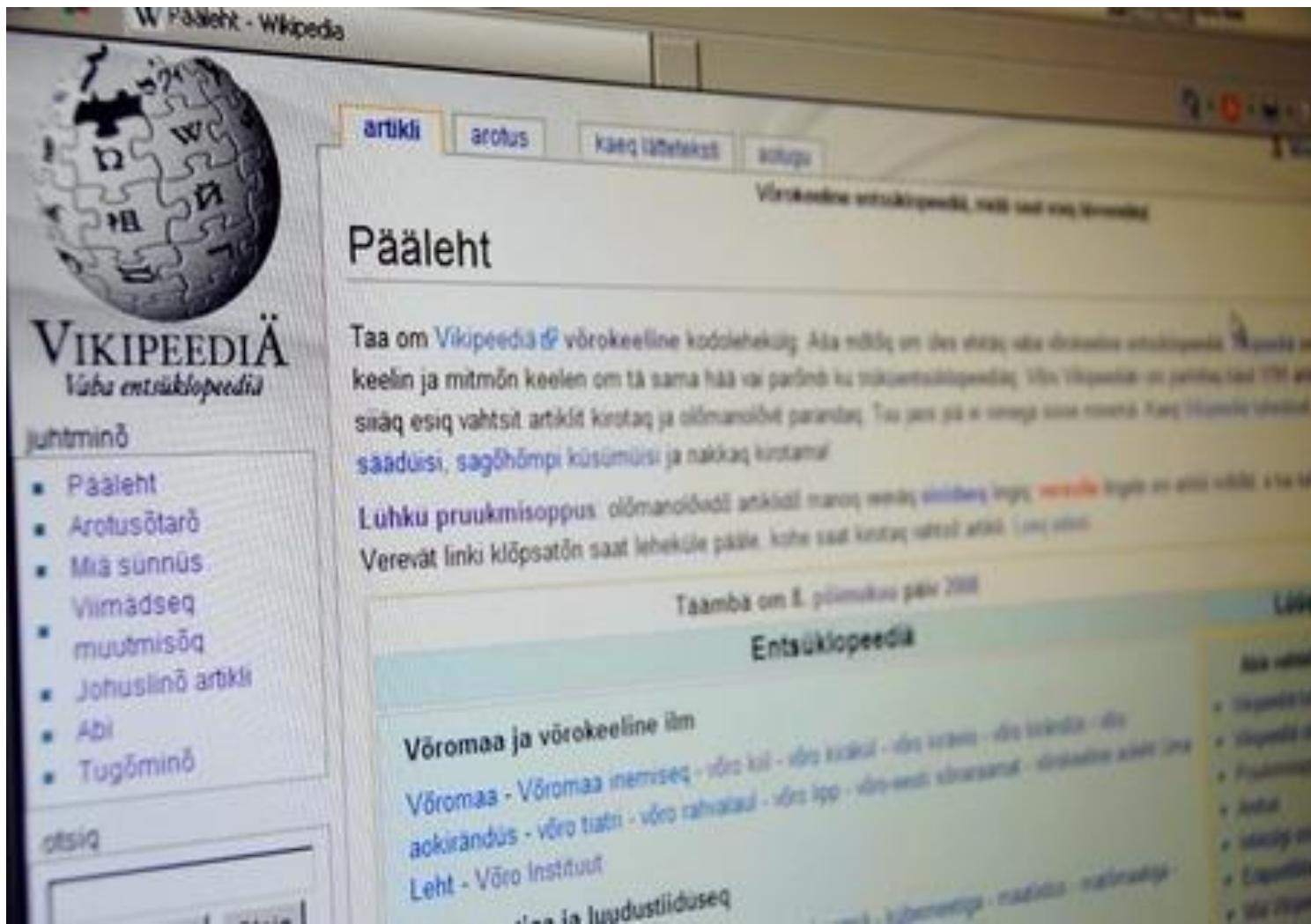
Otsiq võro syna perrä

Otsiq eesti syna perrä

Kirodaq meile wi@wi.werro.ee.

Drupeit nu (aiz)viesturis / Vähä (inne)aoluku / Some (pre)history

- Vyrovīšu volūdys vikipedeja 2005 / Võro Vikipeediä 2005

Drupeit nu (aiz)viesturis / Vähä (inne)aoluku / Some (pre)history

- Pyrmī vyrovīšu volūdys tehnologeju projekti 2011
  - First Võro language technology projects 2011
- Pyrmī vyrovīšu volūdys korpusi 2012–2013
  - First Võro corpora 2012-2013
- Pyrmī raudzejumi (iz nūsacejumim pamatuotā) mašintulkuošonā
  - First attempts at (rules-based) machine translation

Drupeit nu viesturis / Vähä aoluku / Some history

Võru keele paralleelkorpus

[Otsi tekstidest](#) | [Otsi sõnaraamatutest](#) | [Allikad](#) | [Tekstdid](#)

Tulemused:

Sõne oli: " käü "

töö nr	lause nr	lause	lause
4	17	Olivia käü imä ja esägaq egäl puul mere veeren ja kontsõrdil.	Olivia käib emme ja issiga igal pool mere ää kontserdil.
4	18	Näil käü mõnikord ka lell külän.	Neil käib mõnikord lell külas.
5	25	Tõnõkord käü inemine tuud puud kaeman.	Mõnikord käib inimene seda puud vaatamas
5	31	Tä käü inemisega järve veeren är ja tagasi tullõn om puu jääl uma kotussõ pääl olõman.	Ta käib inimesega järve ääres ära ja tagasi t jälle oma koha peal platsis.
6	17	Tõnõkord käü inemine tuud puud kaeman.	Mõnikord käib inimene seda puud vaatamas
6	23	Tä käü inemisega järve veeren är ja tagasi tullõn om puu	Ta käib inimesega järve ääres ära ja tagasi t

Võro keele paralleelkorpused ja masintõlked

Tõlkemasina kommentaarid

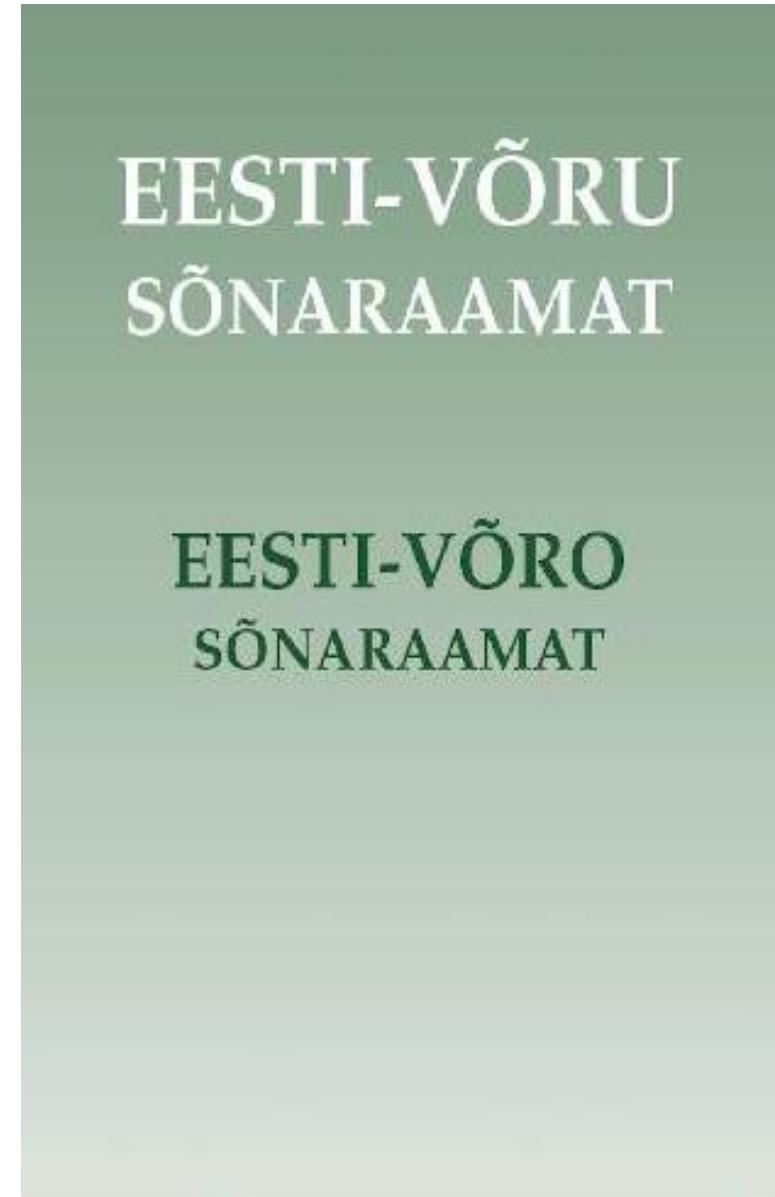
Üks, kaks, kolm, tuhk ja tolm.

tõlgi

- Võru ja eesti (ka mõningad inglise) keelsed paralleeltekstid ascii teksti kujul, UTF8 kodeeringus. Kommentaarid või tekstiosa, mis ei allu joondamisele.
- Võru ja eesti keelsed korrektselt joondatud paralleeltekstid [andmebaasis](#). Andmebaas võimaldab masintõlkeks kasutatav digitaalne sõnaraamat põhineb Võro - Eesti ja Eesti - Võro sõnaraamatu täiendamisel.
- Tõlkemasina ja paralleeltekstide kirjeldused on [lehel](#). Hetkel pole tõlkemasina lähteteksti väljundit, lähtetekst on siiski failidena avalikult vaadatav.

Drupeit nu viesturis / Vähä aoluku / Some history

- Igauņu-vyrovīšu vuordineica 2014
- Estonian-Võro dictionary 2014

Vyroīšu-igauņu-vyroīšu daslēdzes vuordineica, pyrmuo verseja 2016

Võro-Estonian-Võro online dictionary, first version 2016

Kujo 3.9 (18.09.13)

võro - eesti - võro sõnaraamat

pruukjanimi

salasõna

Sisseminek

LOEQ ESIQ SÖNNO SISSE!   SÖNARAAMAT   EDESÕNA   KÄÄNDMINE   SÖNATÜÜBIQ   KOTUSÖNIMEQ

Kaeq perrä!

A B D E F G H I J K L M N O P R S T U V Õ Ä Ö Ü Y

võro - eesti

eesti - võro

laemb otsminõ

Pruukmisoppus

Täämbäne päiv / Today

Snāgs / Tsiht / Goal

- Ar lītuotuojam draudzeigu digitalū volūdu apleici, teik snāgts atspāids vyrovīšu i setu volūdu lītuošonai i atteisteibai.
- User friendly digital language environment for providing support for using and developing Võro and Seto language.

Täämbäne päiv / Today

- Igauņu volūdys tehnologeju nacionaluos programmys (EKT) projekts: vyrovīšu i setu integrētī volūdu resursi (2018–2022):
- National Program for Estonian Language technology (EKT) project: Võro and Seto integrated language resources (2008–2022)
- Videjais atspaida daudzums ir bejs 20 000 eiro godā
- The average amount of support has been €20,000 per year

Snāgs / Tsiht / Goal

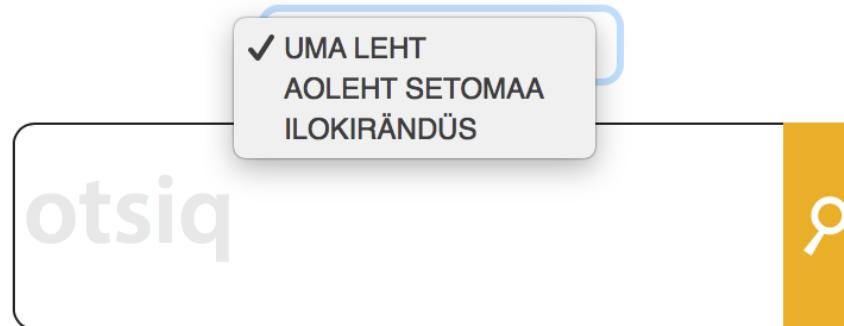
- Vyrovīšu i setu digitalūs volūdu resursu i LT integraceja, lītuojūt vyrovīšu-igauņu-vyrovīšu daslēdzis vuordineicu (synaq.org)
- Integration of the Võro and Seto digital language resources and LT through Võro-Estonian-Võro online dictionary (synaq.org)
- Vuordineicas i cytu digitalū volūdys resursu, tehnologeju, reiku tuoluoka atteisteiba
- Further developing of the dictionary and other digital language resources, technology, tools

Daslēdzis vuordineica synaq.org / võrosõna.ee i korpusi

Online dictionary synaq.org / võrosõna.ee and corpora

The screenshot shows the user interface of the synaq.org online dictionary. At the top, there is a header with the logo 'Lisaq' and 'VÕRO INSTITUUT'. Below the header, there are three tabs: 'sõnaraamat' (selected), 'korpusõq', and 'lisaq'. On the right side of the header is a 'Sisseminek' button with a lock icon. The main search area features a large search bar with a magnifying glass icon on the right. Below the search bar is a keyboard-style navigation bar with letters A through Z and special characters Ä, Ö, Ü. Underneath this is a language selection dropdown set to 'eesti-võro' and an optional checkbox for 'laemb otsminõ'. The search results section starts with a message 'Lööt 305 kiräkotust.' followed by the first entry:

vägihein kasvot **vägi|hain** -haina -.haina³⁰,
.ütsämehevä|gi -e -ke²⁵; kq ka **üheksavägine**
üdi säs|ü -ü -sü²⁶, **tsä|dsü** -dsü -tsü²⁶
üdini otsaniq , **tävveste** , **peris** ; **üdini aus** otsaniq ausa; **üdini väsinud** otsaniq väsünüq;

Algne allikas: murre.ut.ee (Kristian Kankainen). Löüt 912 kiräkotust

1) Mustjärve veeren eläs terve kopridõ pesäkund.

Kaeq

2) Vanaesä Riitsaari Gavriil kunagi laulsõ, mõlõmba vanaimä laulsõva.

Kaeq

3) Kunstihuvist jälki, et imäpuulnõ vanaesä Kasagu Vass'o ollõv hobõosit joonistanu.

Kaeq

RÜÜPKORPUS

puutri

võro-eesti ▾

võro	eesti	fail
kavvõmban paistu suur mägi olõ paari päivi puutri mant ärq	eemal paistis suur mägi olen paar päeva arvutist eemal	225.et.txt:768
filmi pikkus puutri kõvatsõõr	filmi kestus (arvuti) kõvaketas	225.et.txt:3946
vanaq puumajaq lahudiq maaha lahk puutri lakja	vanad puumajad lammutati lammutab arvuti osadeks	225.et.txt:6089
märksähe märksäle taipsahe taipsalõ kolmõ nupigaq puutri -hiir	nupukalt kolmenupuline hiir	225.et.txt:9085
tegeväq latsi kaiq hindäle puutri	soetavad lapsi soetasid endale arvuti	225.et.txt:13725

Daslēdzis skanis īraksteišonys reiks

Online sound recording tool

Otsōt kiräkotust "aabits". Löüt 1 kiräkotus.

aabits aabi|ts -dsa -tsat¹³, aavi|

kukeabits kikk

Vahtsõliina (n)	
Harglō (n)	
Harglō (n)	
Vahtsõliina (m)	
Rõugõ (m)	

[sõnaraamat](#)[korpusõq](#)[lisaq](#)

Olõt eesti-võro tsihin seo kuu üles võtnuq 0 kiräkotust 0 sõnaartiklin
ni kokko olõt eesti-võro tsihin üles võtnuq 178 kiräkotust 84 sõnaartiklin

Olõt võro-eesti tsihin seo kuu üles võtnuq 0 kiräkotust ni kokko olõt üles võtnuq 234 võro-eesti kiräkotust

Võtami üles sõnaartiklit: viga (defekt)

[Kitäq ülesvõtõq hääs!](#)[Jätäq parhilla vaihõlõ](#)[Jätäq vaihõlõ](#)

(Inspiratsiooniläteq: forvo.com
Source of inspiration: forvo.com)

Sadarbeiba ar Trumsis i Helsinku universitatis volūdu tehnologu

Cooperation with language technologists of Tromsø and Helsinki University

Tänapäevased tekstit | Ühestatud | Võrukeelsed | Vadjakeelsed | Õpikutekstit | Keeleõppe korpused | veel ▾ [Viita](#)

Võro vikipledia tekstit valitud — 263.98K üksust 263.98K sõne hulgast

Lihtne Laiendatud Edasijõudnuile Võrdle

kiil Otsi ▾

ka algusosa lõpuosa ja töstutundetu

KWIC: tabamusi lehel: 25 ▾ sorteeri korpuse sees: leitud sõna(de) järgi ▾ Statistika: pane kokku: sõna ▾ Näita statistikat Näita kaarti

KWIC Statistika Kaart

Tulemusi: 424

« < 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 ... > » Mine lehele / 17 [Näita KWIC](#)

VÕRO VIKIPEEDIA TEKSTID

sentence> Võro kiil. V

v, Kauksi Ülle jt Võro kiil om soomõ-ugri kiili öd

umeresoomõ lõunarühmä kiil. V

<https://korp.keeleressursid.ee/?mode=vro>

Sadarbeiba ar Trumsis i Helsinki universitatis volūdu tehnologu

Cooperation with language technologists of Tromsø and Helsinki University

OAHPA!

Opiq vōro kiilt!

LEKSA

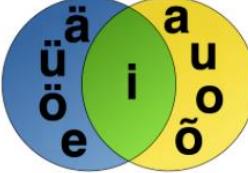
Sõnaq ja tõlkõq

NUMRA

Har'odaq arvõ ja
ao-ütleemiisi

FONA

Har'odaq
helüoppust

MORFA-S

Har'odaq sõnno
käändmist

MORFA-C

Har'odaq sõnno
käändmist lausõ
seen

Pruukjapalgõ kiil
Võro

Säidse kiilt ja 14 keelepaari

Seven languages and 14 language pairs

LEKSA

Sõnad

Abimaterjalid

Veebisõnastik:

Teema

Kõik

Uus test

peigmiis'

kallis

eestläne

säri

Vali keeltepaar

- ✓ Võru - eesti
- Eesti - võru**
- Võru - soome
- Soome - võru
- Võru - inglise
- Inglise - võru
- Võru - saksa
- Saksa - võru
- Võru - põhjasaami
- Põhjasaami - võru
- Võru - rootsi
- Rootsi - võru
- Võru - norra
- Norra - võru

OAHPA!

Opiq vōro kiilt!

MORFA-C
Sõnno käändmine
lausõ seen

MORFA-S
Sõnno käändmine

LEKSA
Sõnaq ja tõlkõq

MORFA-C

Nimisõnaq
Tegosõnaq

Midä naanõ süü? (hämmähtüs)

Naanõ süü

Midä katsikõnõ süü? (kürvits)

Katsikõnõ süü

Midä lats' `ostsõ? (vorst')

Har'odaq
(partitiivi) t

Sadarbeiba ar EKI pi pyrmuo vyrovīšu runys sintezatora (nu teksta bolsā sistema)

Cooperation with EKI on the first Võro speech
synthesiser (text to voice system)

Võru sünteeshääle näide

Originaal

Tereq! Täämbä mi kõnõlõ tan võro keele as'ost.

Hääl: sulev ▾ Loe

0:04 / 0:04

Otsõt kiräkotust "aabits". Löüt 1 kiräkotus.

---

aabits aabi|ts -dsa -tsat¹³, **aavi|ts**

kukeaabits kikka-aabits

Sünt
(tütrik)

Sünt
(miis)

MORFA-C

Nimisõnaq

Tegosõnaq

VÄRKUONNU NÄI VÄÄS

Midä kuningaq joovaq? (kakao)

Kuningaq joovaq

Midä tütrigukõnõ süü? (leevämuro)

Tütrigukõnõ süü

NUMRA

Põhiarvsõnaq

Järgarvsõnaq

Kellääaoq

Kuupäävääq

Vahtsõnõ har'otus

ütesäsada kats'kümmend üts'

viis'sada nelitõist

viis'sada nelikümmend ütesä

Vyrovišu neiro runys sintezators / Võro neuro speech synthesis

The screenshot shows the user interface of the TartuNLP Neurokõne web application. At the top left is the logo "TARTU NLP NEUROKÕNE". The top right features a navigation bar with "Info", "Koostöö", "API", language switches for "EN" and "ET", and a button for "Kõik demod". Below the navigation is a slider labeled "Tempo" with a green icon on the left and a blue horse icon on the right, currently set to a middle position. On the left side, there's a sidebar with three buttons: "Sullõv" (blue background, white icon), "Lee" (red background, red icon), and "Luukas" (green background, green icon). The main content area displays a message in Võro: "Tereq! Täämbä mi kõnõlõ tan võro keele as'ost." Below the message is a text input field with "47 / 1500" characters. At the bottom are two buttons: "Räägi" (with a hand cursor icon) and a download icon.

Vali hääl

Sullõv

Lee

Luukas

Tereq!
Täämbä mi kõnõlõ tan võro keele as'ost.

47 / 1500

Räägi

Vyrovišu volūdys tastaturys / Võro keyboards

Võro (macOS)

~ " E00	! " E01	" " E02	# « E03	€ » E04	% , E05	& ¶ E06	/ ' E07	(≤ E08	) ≥ E09	= ≠ E10	? ≈ E11	' ~ E12	‐ „ E13	X E14
~ " E00	! " E01	" " E02	# « E03	€ » E04	% , E05	& ¶ E06	/ ' E07	(≤ E08	) ≥ E09	= ≠ E10	? ≈ E11	' ~ E12	‐ „ E13	X E14
← D00	Q ° D01	W Š D02	E É D03	R Ú D04	T Ó D05	Y Ý D06	U Ú D07	I Í D08	O Ó D09	P Ó D10	Ü Ú D11	Ö ~ D12	← D13	
q • D01	w š D02	e é D03	r ú D04	t ó D05	y ý D06	u ú D07	i í D08	o ó D09	p ó D10	ü ú D11	ö § D12	ö ~ D13	← D14	
↑ C00	A Á C01	S S C02	D Ó C03	F Í C04	G Ó C05	H Í C06	J Í C07	K Í C08	L Í C09	Ö Õ C10	Ä ~ C11	* ' C12	@ C13	
↑ C00	a á C01	s s C02	d ó C03	f í C04	g ó G G C05	h í H H C06	j í J J C07	k í K K C08	l í L L C09	ö ö ö ö C10	ä ~ Ä g C11	* ' C12	@ C13	
↑ B99	> B00	z ž B01	x ž B02	c c C03	v v B04	b b B05	n n N06	m m M07	; " B08	: ÷ B09	— B10	— B11	↑ B12	
↑ B99	> B00	z ž Z ž B01	x ž X ž B02	c c C c C c C03	v v V v B04	b b B b B b B05	n n N n N n N06	m m M m M m M07	; " B08	: ÷ B09	— B10	— B11	↑ B12	
Ctrl A99	Alt A00	— A01	Alt A02	— A03	— A04	— A05	— A06	— A07	AltGr A08	— A09	— A10	— A11	Ctrl A12	

Võro (Windows)

~ ~ E00	! ! E01	" @ " E02	# £ # E03	¤ \$ ¤ E04	% % E05	& & E06	/ { / E07	([(E08	)]) E09	= } = E10	? \ ? E11	' ~ E12	‐ „ E13	X E14
~ ~ E00	! ! E01	" @ " E02	# £ # E03	¤ \$ ¤ E04	% % E05	& & E06	/ { / E07	([(E08	)]) E09	= } = E10	? \ ? E11	' ~ E12	‐ „ E13	X E14
← D00	Q q D01	W Š w D02	E É e D03	R Ú r D04	T Ó t D05	Y Ý y D06	U Ú u D07	I Í i D08	O Ó o D09	P Ó p D10	Ü Ú ü D11	Ö § ö D12	← D13	
← D00	Q q D01	W Š w D02	E É e D03	R Ú r D04	T Ó t D05	Y Ý y D06	U Ú u D07	I Í i D08	O Ó o D09	P Ó p D10	Ü Ú ü D11	Ö § ö D12	← D13	

58%

Võro

Võro

Estonian

Hide Input Source Name

Open Keyboard Preferences

Avaleht 201

Document1 - Microsoft Word

File Edit View Insert Format Tools Table Window Help

Options

L 1 · · · 1 · · 2 · · 1 · · 3 · · 1 · · 4 · · 1 · · 5 · · 1 · · 6 · · 1 · · 7 · · 1 · · 8 · · 1 · · 9 · · 1 · · 10 · · 1 · · 11 · · 1 · · 12 · ·

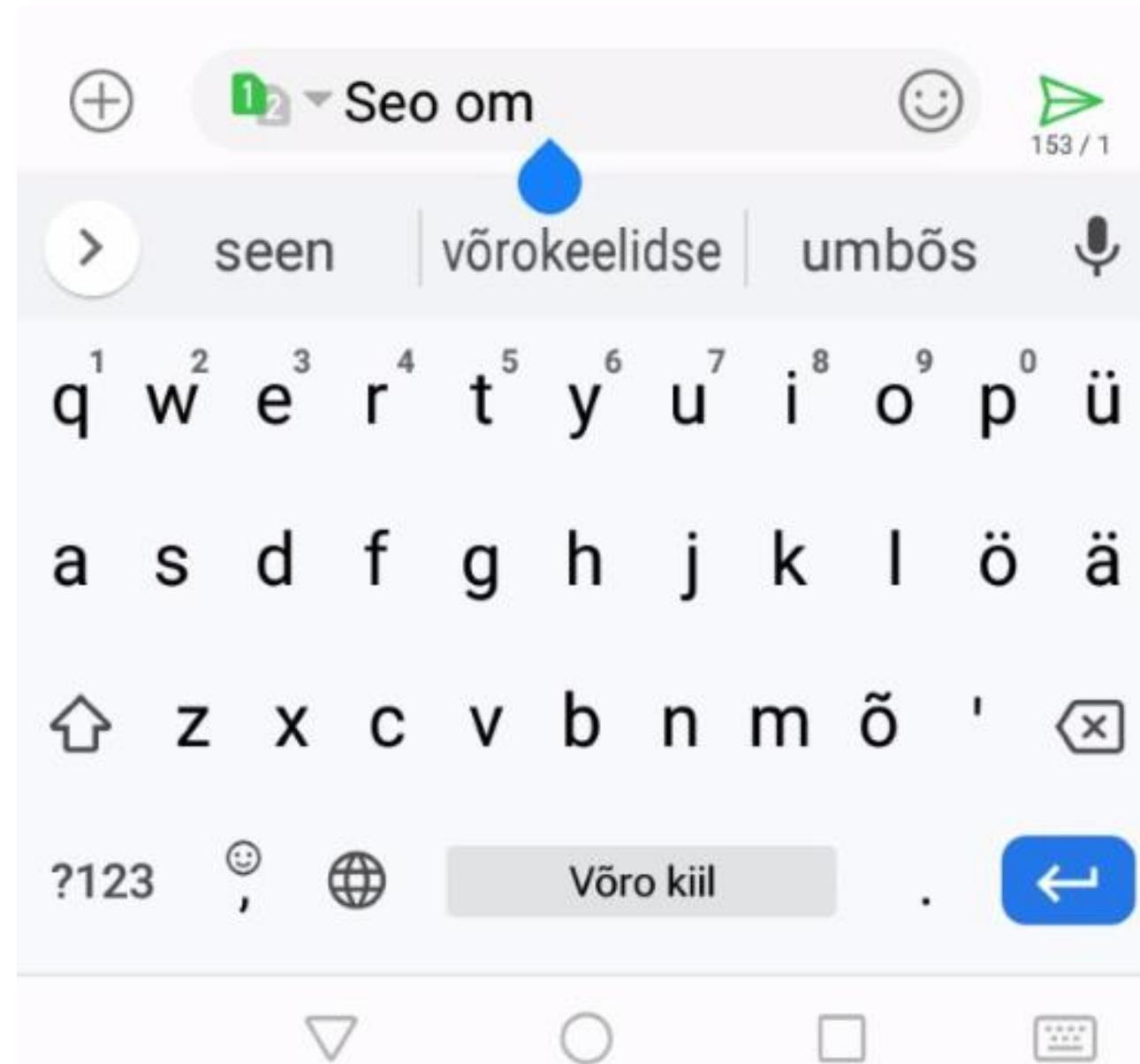
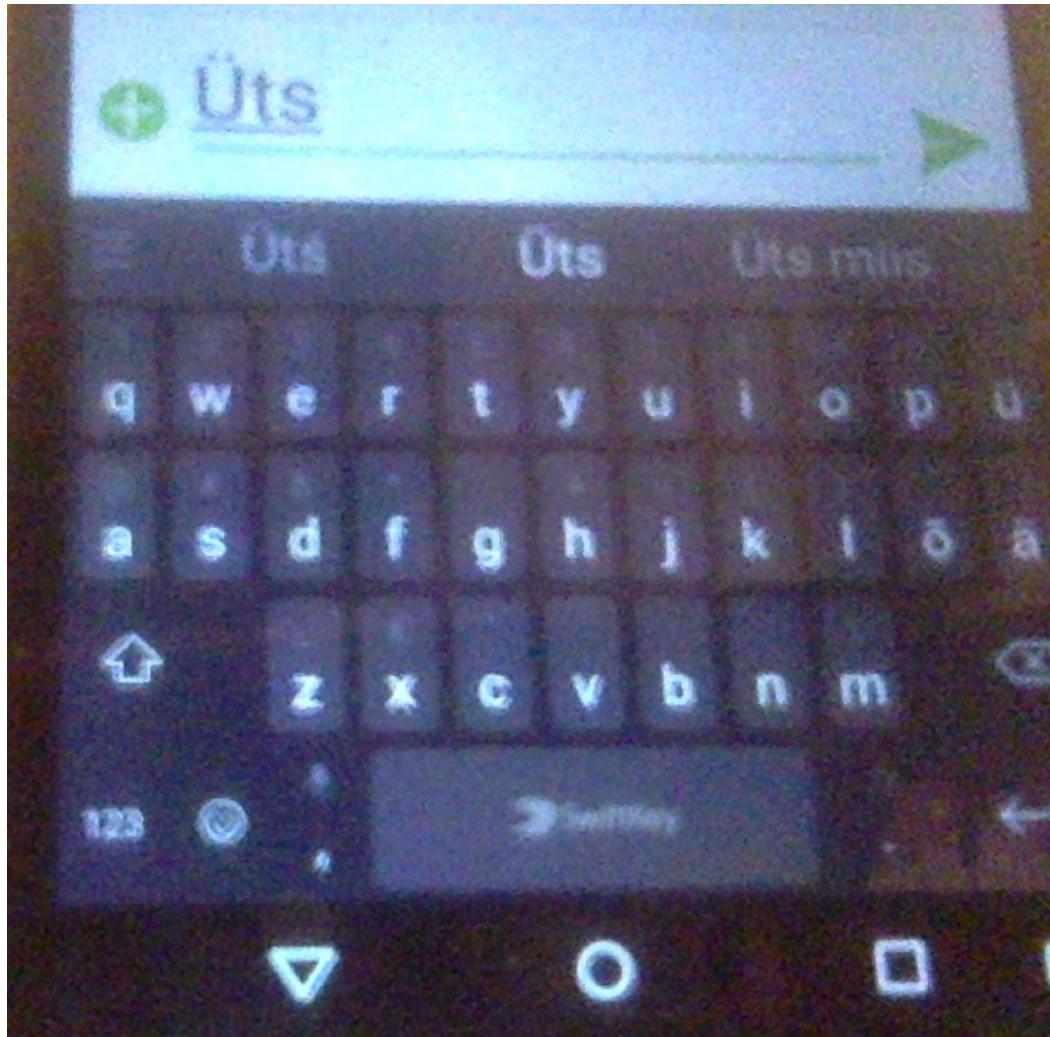
rR tT pP sS dD
fF gG hH kK lL
vV bB nN mM

Page 1 Sec 1 1/1 At 4,5

EST	Eesti
ENG	Inglise (Ameerika Ühendriigid)
VRO	Võro
	Keele-eelistused

Google i SwiftKey vyrovīšu volūdys tastaturys Android i iPhone ītaisēm

Google's and SwiftKey's Võro keyboards for Android and iPhone

Igauņu-vyrovīšu-igauņu mašīntulkuošona

Estonian-Võro-Estonian machine translation

TARTU
NLPI®
NEUROTÖLGE

Sisendkeel:
võro

Väljundkeel:
eesti

Täämbä olõmiq tan Latgalimaal, Rezekne liinan ja kõnõlõmiq
vähäkese latgali, võro ja tõisi vähämbide kiili as'ost

113 / 7000

Täna oleme siin Latgalimaal , Rezekne linnas ja räägime pisut
latgali , võru ja teiste väiksemate keelte asjus

Cylvāki / Inemiseeq / People

Golvanuo komanda / Main team: Sulev Iva, Kaur Männamaa, Jack Rueter

Vyru Instituts	Tartu Universitate	Igaunu volūdys instituts	Trumsis Universitate
Võro Instituut	University of Tartu	Institute of Estonian language	University of Tromsø
Tiia Allas Laivi Org Grethe Juhkason	Kristian Kankainen Heli Uibo Andre Tättar Maali Tars Liisa Rätsep Heiki-Jaan Kaalep Liina Lindström Tiit Hennoste	Liisi Piits Indrek Kiissel	Sjur Moshagen Trond Trosterud

Kas ir bejs gryuši / What has been hard

- Problema, kas leidzeiga cytom mozuokom volūdu kūpeibom:
- A problem similar to other smaller language communities:
- resursu tryukums: cylvāki, laiks, nauda
- lack of resources: people, time, money.

Vys tik, kai tys ir padareits: / How, however, it has been done:

- sūpluok cytim dorbim
- alongside other work
- ar nalelu projektu grantu paleidzeibu
- with help of small project grants
- sadarbeibā ar cylvākim nu dažaidom iñstitucejom
- in cooperation with people from different institutions
- īdslādzūt vYROVīšu volūdys tehnologeju izsprīdumus nalelā leluoku projektu daļā.
- by pushing Võro LT solutions into a small part of larger projects.

Rezultati / Tulõmusõq / Results

- ir zynoms progress i rezultati
- there is some progress and results,
- tī ir jauki, bet vys vēl naleli i nadreizi
(saleidzynuoju mā ar golvana jom volūdom)
- they are nice, but still small and slow
(compared to major languages).

synaq.org / võrosõna.ee, daži lītuošonys statistikys dati

synaq.org / võrosõna.ee, some usage statistics

Viimaste külastuste graafik / Recent visits

synaq.org / võrosõna.ee, daži lītuošonys statistikys dati

synaq.org / võrosõna.ee, some usage statistics

Külastuste ülevaade / Overview of visits 01.06.2022

 71 visits, **66** unique visitors

 7 min 11s keskmne külastuse kestus

 30% visits have bounced (left the website after one page)

 6,6 actions (page views, downloads, outlinks and internal site searches) per visit

 65 max actions in one visit

 106 pageviews, **82** unique pageviews

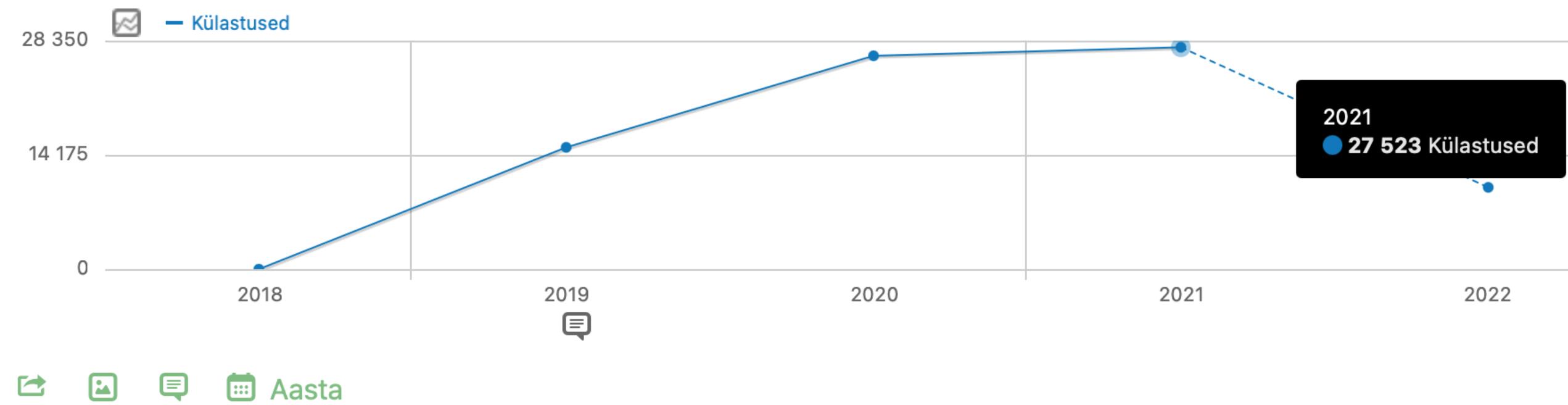
 366 total searches on your website, **245** unique keywords

 0 allalaadimised, **0** unique downloads

 0 outlinks, **0** unique outlinks

synaq.org / võrosõna.ee, daži lītuošonys statistikys dati
synaq.org / võrosõna.ee, some usage statistics

Viimaste külastuste graafik / Overview of visits 2018 – 2022

synaq.org / võrosõna.ee, daži lītuošonys statistikys dati

synaq.org / võrosõna.ee, some usage statistics 2021

Külastuste ülevaade

27 523 visits

18 min 30s keskmne külastuse kestus

24% visits have bounced (left the website after one page)

8,3 actions (page views, downloads, outlinks and internal site searches) per visit

1 232 max actions in one visit

46 298 pageviews, **33 314** unique pageviews

182 519 total searches on your website, **500** unique keywords

46 allalaadimised, **44** unique downloads

27 outlinks, **22** unique outlinks

27 523 külastust

Globaalne ▾ Külastused ▾

Kontinent

KONTINENT	▼ KÜLASTUSED
Euroopa	26 898
Põhja-Ameerika	326
Aasia	213
Okeaania	36
Lõuna-Ameerika	22
Aafrika	12
Tundmatu	12
Kesk-Ameerika	4

Riik

RIIK	▼ KÜLASTUSED
Eesti	90,9% 25 025
Soome	2,5% 683
Saksamaa	1,2% 322
Ameerika Ühendriigid	1,1% 302
Läti	0,8% 218
Hiina	0,6% 156
Venemaa	0,5% 139
Rootsi	0,5% 137
Ühendkuningriik	0,2% 56
Iirimaa	0,1% 41
Austraalia	0,1% 35
Norra	0,1% 28
Holland	0,1% 26
Hispaania	0,1% 24
Kanada	0,1% 24
Ungari	0,1% 23
Prantsusmaa	0,1% 22

 70 eri riigist

Veebisirvija keel

KEEL

▼ KÜLASTUSED

Eesti	13 134
Inglise	12 964
Soome	395
Vene	341
Saksa	221
Tundmatu	122
Hiina	68
Prantsuse	48
Rootsi	43
Itaalia	32
Ungari	29
Hispaania	28
Norra bokmål	18

RIIK

▼ KÜLASTUSED

 Luksemburg	18
 Poola	16
 Belgia	15
 Austria	13
 Jaapan	13
 Taani	13
 Tundmatu	12
 Šveits	12
 Leedu	10
 Peruu	9
 Kreeka	8
 Portugal	7
 Tšiili	7
 Türgi	6
 India	5
 Lõuna-Aafrika Vabariik	5
 Brasilia	4
 Egiptus	4
 Filipiinid	4

2021 vysu vaira maklātī vuordi 1–30 / 2021 the most searched words 1-30

VÕTMESÕNA	▼ OTSINGUID	TU
olema	235	
Tolmuimeja	226	
on	217	
see	217	
Tere	210	
tere	205	
tsuhkma	194	
Suitsusaun	189	
mina	185	
tegema	175	

VÕTMESÕNA	▼ OTSINGUID	
hea	172	
tolmuimeja	160	
minema	156	
mis	151	
Koer	140	
aitäh	135	
ei	131	
ema	130	
koer	130	
ilus	123	

VÕTMESÕNA	▼ OTSINGUID	
kass	122	
üks	114	
illus	108	
Kass	108	
On	107	
kui	105	
hommik	104	
Mina	103	
nüüd	103	
maja	101	

2021 vysu vaira maklātī vuordi / 2021 The most searched words 30-50

VÕTMESÖNA	▼ OTSINGUID
-----------	-------------

minu	100
Ei	99
ja	97
saama	97
tulema	96
Hea	94
laps	93
kodu	90
tema	88
tore	87

VÕTMESÖNA	▼ OTSINGUID
-----------	-------------

ikka	86
nägema	85
õun	85
käima	82
kõik	81
läks	81
meie	79
Üks	79
mees	78
mädarõigas	78

01.06.2022 vysu vaira maklātī vuordi / 01.06.2022 The most searched words 1-30

VÕTMESÕNA	▼ OTSINGUID
palun	3
aitäh	2
Lepp	2
Tamm	2
tere	2
andeks	1
demograaf	1
demograafia	1
demograafiline	1
ehk	1

VÕTMESÕNA	▼ OTSINGUID
hakka mu sõbr...	1% 1
harilikult	1% 1
harva	1% 1
Head!	1% 1
headaega	1% 1
Headööd	1% 1
härg	1% 1
Illusaid unenäg...	1% 1
inimene	1% 1
istuma	1% 1

VÕTMESÕNA	▼ OTSINGUID
järgmine	1
kaitse	1
kaklema	1
kala	1
kes	1
kivvi	1
koer	1
koju minema	1
kolmteist	1
kolmteists	1

Nuokūtnis plani / Tulõviguplaaniq / Future plans

- Vyravīšu volūdys vysu digitalūs resursu i volūdu tehnologejis atteisteiba
- Further development of all Võro digital resources and language technology
- Vyravīšu volūdys morfologejis automats (FST) – vyravīšu volūdys Oahpa bāze, Vyravīšu volūdys pareizraksteibys puorbaudeituojs (Libre Office) i tt.
- Võro morphology automat (FST) – base of Võro Oahpa, Võro spellchecker (Libre Office) etc.

Nuokūtnis plani / Tulõviguplaaniq / Future plans

- Vyrovišu-igauņu-vyrovišu daslēdzis vuordineica – golvonuo vīta, kur ir integrēti i breivi i vīgli daīmami vysi vyrovišu volūdys resursi i LT
- Võro-Estonian-Võro online dictionary – the main place where all Võro digital resources and LT is integrated and freely and easily available
- Sadarbeiba iz pīšku ar cytym projektim i iñstitucejom (EKI, TalTec i c.): vyrovīšu volūdys mašiñtulkuošana, runys sintezators i tt.
- Further cooperation with other projects and institutions (EKI, TalTec etc): Võro machine translation, speech synthesiser etc.

sõnaraamat

korpusõq

lisaq

Aitäh ja head päeva jätk!

A B C D E F G H I J K L M N O P R S Š Z Ž T U V Ö Ä Ö Ü

eesti-võro ▾ laemb otsminõ

Lööt 1 sõnaartikli ja 3 sõnna

Massintõlgõq: Aitüma ja hääd päivä edesi!NB! Massintõlgõq ei pruugiq egä kord ollaq peris õigõ ja täpsä.**aitäh aitéh** , **(.)aitjumma** , **.tennäsiq** ;**muuda**

**Aitjumma
ja kõkkõ hüvvä!**

**PAŁDIS
UN VYSU LOBU!**